

COLOCVIUL "NOILE TEHNOLOGII INFORMAȚIONALE ÎN MUZEE ȘI DREPTURILE DE AUTOR"

În ziua de 7 martie 1997, la sediul Ministerului Culturii, s-a desfășurat un colocviu având ca teme: noile tehnologii informaționale în muzee și aplicarea Legii privind dreptul de autor în muzee, organizat de Ministerul Culturii, Comitetul Național Român ICOM și Centrul de Informatică și Memorie Culturală - CIMEC din București. Au participat directori de muzee, specialiști în diferite probleme ale muzeografiei, atât din București, cât și din provincie.

În cuvântul de deschidere, dl. ministru Ion Caramitru a subliniat importanța și necesitatea informatizării în domeniul patrimoniului cultural național, promițând sprijinul ministerului pentru extinderea acestui proces, în care scop a solicitat, însă, să fie căutate și atrase noi surse de finanțare, în afara celor din buget, care sunt destul de limitate.

Președintele Comitetului Național Român ICOM, dl. Alexandru Marinescu, s-a referit la principalele schimbări pe plan internațional intervenite în activitatea muzeelor:

- Lărgirea noțiunii de patrimoniu, determinată de dorința publicului de a vedea permanent ceva nou, ceea ce a dus la creșterea numărului de expoziții temporare, muzeele devenind adevărate centre de cercetare și de informare a publicului.

- Modificări în structura organizatorică, concretizate în redistribuirea sarcinilor muzeografilor și în folosirea unor noi forme și modalități de prezentare a colecțiilor.

- Dezvoltarea concurenței, a competiției cu celelalte instituții de cultură, aspectul comercial în activitatea muzeelor devenind tot mai evident, în dorința de a atrage și a păstra publicul vizitator.

Dl. Dan Matei, directorul CIMEC, a prezentat auditoriului instituția pe care o reprezintă și perspectivele

de dezvoltare a activității acesteia, în noile condiții tehnologice, prin apariția și extinderea INTERNET-ului, care, practic, a revoluționat difuzarea informației, din orice domeniu, în rândul populației, tinzând să devină principalul mijloc de comunicare în ziua de azi, de a te face cunoscut în lume.

Internet-ul reprezintă un sistem de rețele de calculatoare interconectate, fără nici un centru coordonator, un sistem democratic, descentralizat. Apărut la începutul anilor '70 (ARPANET) în medii de cercetare militară, extins în mediul academic, Internet-ul a explodat după 1993. În prezent el este extins în 186 de state, beneficiind de el cca 200 milioane de utilizatori, al căror număr cunoaște un ritm de creștere fenomenal: 5-6 procente pe lună. Sute de muzee, toate instituțiile academice din lume sunt deja conectate la Internet.

Din țara noastră, pe lângă CIMEC, un număr de șase instituții muzeale sunt conectate la Internet: Muzeul Țăranului Român, Muzeul de Istorie Naturală "Grigore Antipa", Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei din Cluj-Napoca, Muzeul Civilizației Populare Tradiționale "ASTRA" din Sibiu, Muzeul Brukenthal din Sibiu, Muzeul Brăilei, CIMEC-ul oferindu-și sprijinul tehnic și altor muzee să realizeze această conectare.

D-na Irina Oberländer-Târnoveanu, director adjunct al CIMEC-ului, s-a referit în intervenția sa la impactul dezvoltării noilor tehnologii informaționale asupra muzeelor și la serviciile ce le oferă Internet-ul. Pomindu-se de la ideea că locul muzeului în sistemul instituțiilor de cultură este determinat și de audiența la public, Internet-ul creează mai multe facilități pentru comunicarea cu publicul, cum ar fi:

- un mediu nou de publicare: reviste, cărți, expoziții de rețea;

- circulația informației aproape instantaneu;

- accesul publicului de oriunde și oricând;
- participare la proiecte și rețele de date europene și internaționale.

Prin serviciile oferite de Internet, muzeele beneficiază de o serie de facilități pentru atragerea de noi vizitatori sau pentru difuzarea, sub diferite forme, a informațiilor despre activitatea lor și patrimoniul pe care-l dețin, printre care enumerăm:

- Poșta electronică, modul foarte modern de reclamă, folosindu-se pliantul electronic, cu capacități de penetrare mult mai largă și mai rapidă decât mijloacele clasice, având și avantajul de a putea fi modificat permanent;

- Realizarea unor expoziții electronice, care creează posibilitatea, nefiind limitate de spațiu și fonduri, de a prezenta publicului și piesele din depozite;

- Publicarea electronică a rezultatelor cercetării științifice, mai ales a repertoriilor și cataloagelor.

Prezentarea informațiilor pe Internet are avantajul că poate atrage și publicul care nu are timp să viziteze muzeul, dar, în special, pe cel aflat la distanțe mari de muzeul respectiv.

La dezbaterile urmate pe marginea celor prezentate de raportori au participat Dumitru Murariu.

Ligia Fulga, Virgil Nițulescu, Corina Sandu, Alexandru Marinescu, Nicolae Diaconescu, Dan Simionescu, care au apreciat avantajele acestui modern instrument de informare, dar au ridicat și unele probleme referitoare la posibilitatea de cuantificare științifică a efortului depus de muzeograf pentru realizarea acestor informații, la garantarea drepturilor de autor asupra informațiilor științifice difuzate, la păstrarea secretului asupra unor date din registrul de inventar sau fișa de evidență ce urmează a fi introduse pe calculator.

În partea a doua a colloviului, d-na Constanța Moisescu, director general al Oficiului Român pentru Drepturile de Autor, și d-na Delia Mucică, expert parlamentar la Comisia pentru cultură, arte și mijloace de informare în masă a Camerei Deputaților, au prezentat principiile Legii nr.60 privind dreptul de autor și drepturile conexe, din 26 martie 1996, precum și modul de aplicare a ei în muzee. Având în vedere necesitatea cunoașterii acestei legi atât de către directorii de unități, cât și de toți muzeografuli, pentru a-și putea apăra și unii și alții drepturile, redacția își propune ca într-un număr viitor să prezinte pe larg modalitățile de aplicare a legii în activitatea specifică a muzeului.

GAVRILĂ SARAFOLEAN

SIMPOZIONUL "CONDIȚIA MUZEULUI AZI" - ORADEA

În zilele de 25-27 aprilie 1996, în organizarea MUZEULUI ȚĂRII CRIȘURILOR din ORADEA și sub egida Ministerului Culturii, a Direcției Muzeelor și Colecțiilor, a Prefecturii județului Bihor și a Inspectoratului pentru Cultură - Bihor, s-a desfășurat simpozionul "CONDIȚIA MUZEULUI AZI" - prestigioasă manifestare, care a prilejuit întâlnirea de lucru și de suflet a cercetătorilor din țară. Simpozionul a fost generat de o dublă aniversare a muzeului orădean: împlinirea a 100 de ani de la inaugurarea primei clădiri de muzeu în Oradea și aniversarea unui sfert de veac de la inaugurarea

MUZEULUI ȚĂRII CRIȘURILOR în Palatul baroc (actualul sediu). În urmă cu doi ani, tot la Oradea se aniversau 25 de ani de la înființarea SECȚIEI DE ETNOGRAFIE a muzeului.

Sărbătoarea muzeistică, la care au participat peste 100 de invitați, cercetători din muzeele țării sau din institutele academice, din instituțiile de cultură și învățământ, ca și pensionari, foști muzeografi, ori în funcții de răspundere, care au citorii înființarea muzeului orădean - a fost deschisă prin alocuțiuni rostite de directorul MUZEULUI ȚĂRII CRIȘURILOR, Aurel Chiriac și de reprezentanții organelor locale.